

КОМЕНТАР ТА ЗАУВАЖЕННЯ ДО КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Андрей СМІТЮХ

КОММЕНТАРИЙ И ЗАМЕЧАНИЯ К КОНЦЕПЦИИ РАЗВИТИЯ КОРПОРАТИВНОГО
ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА УКРАИНЫ

■ **Надано авторський аналіз Концепції розвитку корпоративного законодавства України.**

Ключові слова: корпоративне право, правовий режим статутного капіталу, фінансова історія товариства, чисельність акціонерів, рішення загальних зборів.

• **Приведен авторский анализ Концепции развития корпоративного законодательства Украины.**

Ключевые слова: корпоративное право, правовой режим уставного капитала, финансовая история общества, численность акционеров, решение общего собрания.

Запропонована Кибенко О. Р. Концепція розвитку корпоративного законодавства України (далі - Концепція) є документом, що втілює цілісне уявлення про шлях системного реформування вітчизняного корпоративного права, виходячи з його стану, що цілком справедливо характеризується в Концепції як кризовий.

Авторка надає низку взаємопов'язаних пропозицій з питань організаційно-правових форм, статутних капіталів товариств, системи реєстрації та реорганізації юридичних осіб, корпоративного управління, поглинання та регулювання діяльності груп товариств.

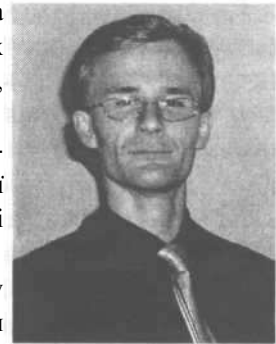
Найбільш слушними є пропозиції Концепції щодо: перегляду критеріїв поділу АТ на відкриті та закриті; реєстрації учасників і зміни кваліфікованої більшості при голосуванні на загальних зборах учасників ТОВ; щодо затвердження зразкового статуту для ТОВ і можливості реєстрації ТОВ на його підставі без складання індивідуального статуту; щодо розв'язання питання ревізійної комісії у ТОВ; щодо інституту директорів і механізмів забезпечення належного виконання ними своїх обов'язків (дискваліфікація, страхування цивільної відповідальності, розкриття інформації та ін).

Утім, деякі положення Концепції вимагають уточнення:

1 Пропозиції Концепції з удосконалення правового режиму статутного капіталу господарських товариств полягають у значній лібералізації вимог законодавства щодо порядку формування та розміру статутного капіталу: оскільки практика довела нездатність статутного капіталу виконувати гарантійну функцію, усі пов'язані з нею обмеження усуваються, або істотно зменшуються. Отже, статутний капітал стає суто стартовим: це ті гроші, або майно, які учасники товариства вважають за доцільне передати товариству для започаткування його діяльності.

Ці пропозиції мають реалізовуватися лише у зв'язку з пропозиціями Концепції щодо реформування системи реєстрації юридичних осіб (надання всім вільного доступу до всіх документів реєстраційної справи, запровадження можливості доступу до ЄДР в режимі «он-лайн»). Додатково слід зазначити, що дані річної фінансової звітності будь-якого товариства також мають включатися до ЄДР і бути доступними в режимі «он-лайн».

Таким чином, будь яка зацікавлена особа буде здатна у лічені хвилини отримати дані не про декларований товариством на момент реєстрації (як у випадку зі статутним капіталом), а про реальний фінансовий стан товариства за минулі роки.

Андрій СМІТЮХ,
кандидат юридичних
наук, юрист юридичної
фірма «АНК»,
м. Одеса

Саме така можливість бути обізнаним щодо фінансової історії товариства надаватиме максимально можливі гарантії його потенційним кредиторам при прийнятті рішень щодо укладення договорів та визначення їх умов (зокрема - строків виконання та забезпечення зобов'язань).

2 Пропозиція Концепції щодо підписання статуту лише головою та секретарем загальних зборів учасників ТОВ може реалізовуватися лише у зв'язку з пропозицією щодо реєстрації учасників на загальних зборах учасників ТОВ.

3 Запропонована Концепцією вимога щодо незалежної оцінки вкладів учасників господарських товариств має стосуватися лише акціонерних товариств, але в жодному разі не ТОВ.

4 Пропозиція Концепції звільнити АТ із незначною чисельністю акціонерів від обов'язку публікувати повідомлення про скликання загальних зборів у засобах масової інформації має поєднуватися з пропозицією встановити для таких товариств обов'язок повідомляти ДКЦПФР про скликання зборів із метою надати їй працівникам можливість здійснити контроль за реєстрацією акціонерів (на цей час ДКЦПФР обираючи об'єкт для перевірки отримує інформацію про призначені збори із ЗМІ). Слід також визначитися із тим, яка чисельність акціонерів є незначною (найбільш виправданою межею є 10 осіб, за аналогією з ТОВ, де обов'язку публікувати повідомлення немає, а саме товариство, якщо кількість учасників перевищує 10 осіб, підлягає реорганізації в АТ, де такий обов'язок існує).

5 Концепція містить дуже слушну пропозицію щодо встановлення обов'язку направляти державному реєстратору рішення загальних зборів з

метою полегшення процесу ознайомлення учасників товариств з інформацією, а також запобігання подальшим фальсифікаціям ухвалених рішень. Обговорення Концепції на виїзному засіданні Комітету корпоративного права Асоціації правників України 3 жовтня 2007 р. у місті Харкові виявило проблему збереження конфіденційності тих рішень, які прийняті з питань, що складають комерційну таємницю, або іншу конфіденційну інформацію Товариства (далі - конфіденційні рішення). Цю проблему може бути вирішено за певною аналогією із секретними заповідями. Конфіденційні рішення можуть надаватися реєстратору в конвертах, скріплених підписами голови та секретаря зборів. Згодом такі конфіденційні рішення надаватимуться лише учасникам товариства з розпечатуванням та наступним запечатуванням конверту підписом учасника, який ознайомлювався із рішенням. У разі, якщо на одних зборах приймалися рішення з відкритих та конфіденційних питань, може оформлюватися основний - відкритий протокол, в якому зазначаються всі питання порядку денного та рішення лише з відкритих питань та окремо-конфіденційні рішення, що зберігатимуться в державного реєстратора згідно із запропонованим порядком.

Незважаючи на зазначені зауваження, Концепція розвитку корпоративного законодавства України є значним кроком уперед у реформуванні та вдосконаленні вітчизняного корпоративного права.

Сподіваюся, що затвердження Концепції Радою Комітету корпоративного права Асоціації правників України сприятиме її просуванню та втіленню її положень у реальність.